

**LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS 1997 M. LIEPOS 21
D. ĮSAKYMAS NR. 39**

Remdamasis Lietuvos Respublikos Konsulinio Statuto 61 straipsnio 4 dalimi bei atsižvelgdamas į tai, kad 1997 m. liepos 19 d. Lietuvos Respublikos teritorijoje įsigalioja Konvencija dėl užsienio valstybėse išduotų dokumentų legalizavimo panaikinimo (sudaryta 1961 m. spalio 5 d. Hagoje),

ĮSAKAU:

1. Patvirtinti naują Konsulinio dokumentų legalizavimo instrukciją.
2. URM Konsuliniam departamentui supažindinti Lietuvos Respublikos diplomatinį atstovybių ir konsulinių įstaigų darbuotojus su šia instrukcija bei užtikrinti jos vykdymo kontrolę.
3. Pripažinti netekusia galios Konsulinio dokumentų legalizavimo instrukciją, patvirtintą 1993 m. balandžio 6 d. bendru užsienio reikalų ir teisingumo ministrų įsakymu.
4. Šis įsakymas taikomas nuo 1997 m. liepos 21 d.

VICEMINISTRAS

JONAS RUDALEVIČIUS

PATVIRTINTA

Užsienio reikalų ministerijos
1997 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 39

KONSULINIO DOKUMENTŲ LEGALIZAVIMO INSTRUKCIJA

I skirsnis

1. Konsulinio dokumentų legalizavimo sąvoka.

Konsulinis dokumentų legalizavimas yra konsulinės įstaigos pareigūno atliekamas dokumente esančio parašo, antspaudų ir pasirašiusio asmens pareigų tikrumo patvirtinimas, kuris reikalingas tam, kad vienos valstybės dokumentus ir aktus galėtų svarstyti kitos valstybės institucijos, šie dokumentai įvykdytų ar sukeltų teises pasekmes kitoje valstybėje, jeigu tarptautinės sutartys ir susitarimai nenumato kitaip.

2. Teisiniai konsulinio dokumentų legalizavimo pagrindai.

Konsulinis dokumentų legalizavimas atliekamas vadovaujantis 1963 metų Vienos konvencija dėl konsulinių santykių, 1961 metų Hagos konvencija dėl užsienio valstybėse išduotų dokumentų legalizavimo panaikinimo (toliau – Hagos konvencija), LR konsulinėmis konvencijomis ir kitomis tarptautinėmis sutartimis bei susitarimais, kuriuose dalyvauja Lietuvos Respublika, Lietuvos Respublikos notariato įstatymu, kitais teisės aktais ir šia instrukcija.

3. Įstaigos, legalizuojančios dokumentus.

Konsulinio dokumentų legalizavimo funkcijas vykdo: Užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento pareigūnai, į kurių pareigas įeina šių funkcijų atlikimas ir kurių parašų pavyzdžiai yra išsiuntinėti užsienio valstybių kompetentingoms institucijoms.

Užsienio valstybėse – Lietuvos Respublikos diplomatinė bei konsulinė įstaigų pareigūnai, į kurių pareigas įeina šių funkcijų atlikimas.

4. Legalizuojami dokumentai.

Legalizuojami šie dokumentai:

- 1) civilinės būklės aktų (gimimo, tėvystės nustatymo, įvaikinimo, santuokos, ištuokos, vardo ar pavardės pakeitimo, mirties) liudijimai;
- 2) įmonių dokumentai (įmonės steigimo aktas arba steigimo sutartis, įmonės registravimo pažymėjimas, įmonės įstatai, jų papildymai bei pakeitimai ir kt.);
- 3) mokymosi, studijų dokumentai (atestatai, diplomai ir kt.);
- 4) įvairių organizacijų, įmonių ir įstaigų išduotos pažymos, liudijimai, sertifikatai (kvalifikacijos, veterinarinės pažymos, pažymos dėl kalinimo, turėto ir turimo turto, darbo, dėl gyvenamosios vietos, giminystės liudijimai, produkcijos kilmės sertifikatai ir t. t.).

Gali būti legalizuojami ir kiti dokumentai, jei tai neprieštarauja šiai instrukcijai ir kitiems teisės aktams.

Dokumentai nelegalizuojami, jei jų turinys prieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams bei tarptautinėms sutartims, kurias yra pasirašiusi Lietuvos Respublika.

Pagal Hagos konvenciją pažyma (Apostille) galima patvirtinti tik Lietuvos Respublikoje išduotus dokumentus. Tokie dokumentai yra:

- 1) išduodami valstybės jurisdikcijai priklausančių valstybinių institucijų arba valstybės pareigūnų, įskaitant ir tuos, kuriuos išduoda prokuroras, teismo pareigūnas arba teismo vykdytojas;
- 2) administraciniai dokumentai;

3) notariniai aktai;

4) fizinių asmenų pasirašytų dokumentų oficialūs patvirtinimai: dokumentų registracijos arba jų buvimo tam tikrą dieną patvirtinimai; parašų oficialūs ir notariniai paliudijimai.

Pažyma (Apostille) netvirtinami diplomatiniai ir konsuliniai pareigūnų išduoti dokumentai bei administraciniai dokumentai, tiesiogiai susiję su prekybos arba muitinės operacijomis.

II skirsnis

DOKUMENTŲ LEGALIZAVIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS KONSULINIAME DEPARTAMENTE

5. Lietuvos Respublikoje išduotų dokumentų legalizavimas.

Konsulinio departamento pareigūnas legalizuoja I skirsnio 4 punkte nurodytus dokumentus, kurie bus pateikiami užsienio valstybėse.

Dokumentai, kurie bus pateikiami užsienio valstybėse, išvardytose 3 priede, legalizuojami patvirtinant juos Hagos konvencijoje numatyta pažyma (Apostille) (4 priedas), kurią išduoda tik LR užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento įgalioti pareigūnai.

Dokumentai, kurie bus pateikiami kitose, negu išvardytos 3 priede, užsienio valstybėse, legalizuojami įrašu, pateiktu 1 priede.

6. Užsienio valstybėse išduotų dokumentų legalizavimas.

LR užsienio reikalų ministerijoje Konsulinio departamento pareigūnai legalizuoja užsienio valstybės institucijų išduotus dokumentus, kurie nėra patvirtinti pažyma (Apostille), numatyta Hagos konvencijoje, jei šie dokumentai bus pateikiami Lietuvos Respublikoje.

Konsulinio departamento pareigūnai šiuos dokumentus paprastai legalizuoja, jei jie yra legalizuoti dokumentą išdavusios valstybės:

- Užsienio reikalų ministerijoje,
arba

- konsulinėje įstaigoje.

Nesant abejonių dėl pateikto legalizavimui dokumento teisėtumo ir pagrįstumo, Konsulinio departamento pareigūnas turi teisę jį legalizuoti ir be minėtojo tarpinio legalizavimo.

Dokumentai legalizuojami įrašu, pateiktu 1 priede.

III skirsnis

DOKUMENTŲ LEGALIZAVIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS DIPLOMATINĖSE IR KONSULINĖSE ĮSTAIGOSE

7. Lietuvos Respublikoje išduotų dokumentų legalizavimas.

Diplomatinės ar konsulinės įstaigos pareigūnas legalizuoja Lietuvos Respublikos įstaigų ir institucijų išduotus dokumentus, jeigu pagal jo buvimo valstybės įstatymus tokių dokumentų legalizavimas yra būtinas (žr. I skirsnio 4 punktą) ir jeigu dokumentai nėra patvirtinti pažyma (Apostille), numatyta Hagos konvencijoje.

Dokumentai legalizuojami įrašu, pateiktu 2 priede.

8. Užsienio valstybėse išduotų dokumentų legalizavimas.

Diplomatinės ar konsulinės įstaigos pareigūnas legalizuoja dokumentus, išduotus jo buvimo valstybės institucijų, jei šie dokumentai bus pateikiami Lietuvos Respublikoje ir jeigu dokumentai nėra patvirtinti pažyma (Apostille), numatyta Hagos konvencijoje.

Diplomatinės ar konsulinės įstaigos pareigūnas šiuos dokumentus legalizuoja, jei jie yra legalizuoti jo reziduojamos valstybės Užsienio reikalų ministerijos įgaliotų pareigūnų.

Nesant abejonių dėl pateikto legalizavimui dokumento teisėtumo ir pagrįstumo, konsulinės įstaigos pareigūnas turi teisę jį legalizuoti ir be minėtojo tarpinio legalizavimo.

Dokumentai legalizuojami įrašų, pateiktu 2 priede.

IV skirsnis

REIKALAVIMAI DOKUMENTAMS, PATEIKIAMIES LEGALIZAVIMUI

9. Parašų ir antspaudų pavyzdžių rinkinys.

Užsienio reikalų ministerijos Konsulinis departamentas ir LR diplomatinės bei konsulinės įstaigos užsienyje saugo pareigūnų, įgaliotų tvirtinti dokumentus, parašų ir antspaudų pavyzdžių rinkinius. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija perduoda įgaliotų Konsulinio departamento pareigūnų parašų ir antspaudų pavyzdžius užsienio valstybių ambasadoms ir konsulinėms įstaigoms, akredituotoms Lietuvos Respublikai.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija pateikia Užsienio reikalų ministerijos Konsuliniam departamentui notarų parašų pavyzdžius bei nedelsdama informuoja apie notarų atleidimą ir naujų notarų paskyrimą.

10. Tinkamai įforminti dokumentai.

Pateikiami legalizavimui dokumentai turi būti pasirašyti kompetentingo pareigūno ir patvirtinti dokumentą išdavusios valstybės institucijos antspaudu su valstybės herbu.

Dokumentų kopijų (nuorašų) tikrumas turi būti paliudytas notarine forma.

Jeigu dokumentas išdėstytas keliuose lapuose, lapai turi būti sunumeruoti ir susiūti, apie tai turi būti padarytas atitinkamas įrašas ir patvirtinta dokumentą pasirašiusio asmens parašu bei dokumentą išdavusios institucijos spaudu.

Pateikiami legalizavimui dokumentai turi būti parašyti aiškiai ir tiksliai, datos ir skaičiai parašyti nors vieną kartą žodžiais. Juridinių asmenų pavadinimai turi būti parašyti nors vieną kartą nesutrumpinti. Dokumentą pasirašiusio asmens vardas ir pavardė turi būti išskaitomi, spaudai – aiškūs.

Ištaisymai, prirašymai, užbraukti žodžiai turi būti aptarti ir patvirtinti dokumentą pasirašiusio asmens parašu ir dokumentą išdavusios institucijos spaudu.

Dokumentai pagal galimybę turėtų būti išversti į kalbą tos valstybės, kurioje jie bus pateikiami.

Lietuvos Respublikos institucijų išduoti dokumentai legalizuojami, jei originalus dokumentas (arba dokumento nuorašas, patvirtintas notaro) susegtas su vertimu ir vertimų biuro spaudu antspauduotas paskutinio puslapio susegimo vietoje.

Dokumento vertimas gali būti legalizuotas tik tada, kai jame yra įrašyta, kad vertėjas yra susipažinęs su Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 293 straipsniu (t. y. žino, kokia būtų baudžiamoji atsakomybė už neteisingą vertimą), ir vertėjo parašo tikrumas yra paliudytas notarine forma arba jis yra patvirtintas LR notaro.

Jei dokumentą pateikia ne jo savininkas, o kitas asmuo, pastarasis privalo pateikti LR notaro patvirtintą įgaliojimą. Šis reikalavimas netaikomas šeimos nariams ir artimiems giminaičiams. Įgaliojimai, patvirtinti užsienio valstybės notarų, legalizuojami aukščiau nurodyta nustatyta tvarka (žr. II skirsnio 6 punktą).

11. Nelegalizuojami dokumentai.

Negali būti legalizuojamos dokumentų kopijos, nepaliudytos notarine forma.

Negali būti legalizuojami dokumentai, jeigu jie:

1) neatitinka II skirsnio 6 punkto reikalavimų;

2) parašyti pieštuku;

3) gauti faksu;

4) pasirašyti asmens, kurio oficialios pareigos nepripažįstamos Lietuvos Respublikos (pvz., de jure nepripažintos valstybės pareigūno);

5) prieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams ar tarptautinėms sutartims ir susitarimams.

Asmens, kuriam atsisakyta legalizuoti dokumentą, prašymu atsisakymo priežastis gali būti išdėstoma raštu.

Jeigu konsulinės įstaigos pareigūnas pastebi, kad dėl jo padarytos klaidos atliktas legalizavimas yra neteisingas, jis privalo apie tai pranešti Užsienio reikalų ministerijos Konsuliniam departamentui, kad būtų imamasi priemonių šiam legalizavimui panaikinti.

Jeigu Lietuvos Respublika yra pasirašiusi su užsienio valstybe sutartį dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, dokumentai, parengti ar patvirtinti vienos iš susitarusiųjų šalių kompetentingos įstaigos (t. y. su tos įstaigos antspaudu su valstybės herbu ir įgaliojotojo asmens parašu), kitos susitarusiosios šalies teritorijoje turi įrodomąją galią ir nelegalizuoti. Tas pat pasakytina ir apie dokumentų, kuriuos patvirtino kompetentinga įstaiga, nuorašus bei vertimus. Dokumentai, kurie vienos iš susitarusiųjų šalių teritorijoje pripažįstami oficialiais, yra oficialūs ir kitos iš susitarusiųjų šalių teritorijoje.

Dokumentai, kurie patvirtinti Hagos konvencijoje numatyta pažyma (Apostille), galioja Lietuvoje be papildomo LR užsienio reikalų ministerijos arba LR diplomatinės ar konsulinės įstaigos legalizavimo.

V skirsnis

DOKUMENTŲ LEGALIZAVIMO PROCEDŪRA

12. Legalizavimo atlikimo vieta.

Dokumentai legalizuojami Užsienio reikalų ministerijos Konsuliniame departamente arba LR diplomatinėse ar konsulinėse įstaigose užsienio valstybėse.

Konsulinis pareigūnas dokumentus gali legalizuoti kitose patalpose, jeigu asmenys, kurių prašymu jie legalizuojami, dėl svarbios priežasties (liga, invalidumas ir pan.) negali atvykti į LR diplomatinę ar konsulinę įstaigą.

13. Legalizavimo atlikimo terminai.

Dokumentai, atitinkantys IV skirsnyje numatytus reikalavimus, yra legalizuojami ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.

Legalizavimas gali būti atidėtas esant būtinumui įsitikinti dokumente esančio parašo ar antspaudų tikrumu.

14. Dokumento legalizavimas.

Užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento darbuotojas arba diplomatinės ar konsulinės įstaigos pareigūnas, nustatęs, kad dokumentas yra tinkamai įformintas, dokumentą legalizuoja padarydamas jame legalizavimo įrašą arba patvirtindamas pažymą (Apostille), pasirašydamas ir uždėdamas Konsulinio departamento arba diplomatinės ar konsulinės įstaigos spaudą.

Pažyma (Apostille) specialiu spaudu prisegama prie legalizuojamo dokumento lapo, kuriame yra dokumentą išdavusio pareigūno parašas, pareigos ir antspaudas, pasirašoma ir antspauduojama reljefiniu bei rašaliniu spaudu.

15. Legalizavimo įrašas.

Legalizavimo įrašas daromas legalizuojamame dokumente. Jeigu dokumente nėra vietos šiam įrašui, jis gali būti daromas ant atskiro lapo, kuris turi būti susiuvamas su dokumentu. Susiūtų lapų skaičius patvirtinamas pareigūno parašu ir antspaudu.

Legalizavimo įrašas daromas lietuvių ir anglų (vokiečių, prancūzų) kalbomis.

Legalizavimo įrašas gali būti spausdinamas kompiuteriu, spausdinimo mašinėle arba gali būti naudojami spaudai su įrašo tekstu.

Naudojamas legalizavimo įrašo tekstas, nurodytas 1 ir 2 priede. Pažymos (Apostille) (t. y. dokumentų legalizavimo pagal Hagos konvenciją) pavyzdys nurodytas 4 priede.

16. Legalizuojamų dokumentų registravimas.

Visi legalizuoti dokumentai registruojami kompiuterinėje dokumentų legalizavimo programoje arba legalizuotų dokumentų registravimo knygoje, kurioje nurodyti šie registruojamo dokumento duomenys:

- 1) dokumento registravimo eilės numeris arba pažymos (Apostille) numeris;
- 2) registravimo data;
- 3) dokumento pateikimo ir atlikimo data;
- 4) dokumento pateikėjas;
- 5) dokumento pavadinimas;
- 6) trumpas dokumento turinys (serija ir numeris, išdavimo data);
- 7) pasirašiusio asmens pavardė ir pareigos (tvirtinant dokumentą pažyma (Apostille));
- 8) valiuta (nurodoma valiuta, kuria mokama už dokumento legalizavimą);
- 9) suma;
- 10) atleidimas nuo mokesčio (pastabos);
- 11) paso serija ir numeris.

Kiekvienam legalizuotam dokumentui (legalizuojant 1 ir 2 priede nurodytais įrašais) suteikiamas atskiras eilės numeris. Numeris, kuriuo legalizuotas dokumentas įregistruotas dokumentų legalizavimo kompiuterinėje programoje, nurodomas legalizavimo įrašė.

Informacija iš kompiuterinės programos pervedama ir saugoma diskeliuose.

17. Konsulinis mokestis už dokumentų legalizavimą.

Už dokumentų legalizavimą imamas nustatyto dydžio konsulinis mokestis.

Konsulinio dokumentų legalizavimo

instrukcijos
1 priedas

1. Legalizavimo įrašas, paprastai naudojamas Užsienio reikalų ministerijos Konsuliniame departamente:

Dokumentas legalizuotas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos.

This document has been legalized by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Lithuania.

Registracijos Nr.

Registration No.

Vilnius, the _____ day of _____ 19.

Padaręs legalizavimo įrašą, pareigūnas turi nurodyti savo pareigas ir pasirašyti pilnu vardu ir pavarde.

Konsulinio dokumentų legalizavimo

instrukcijos
2 priedas

2. Legalizavimo įrašas, paprastai naudojamas diplomatinėse ir konsulinėse įstaigose:

Dokumentas legalizuotas Lietuvos Respublikos ambasados {konsulato (generalinio konsulato, vicekonsulato, konsulinės agentūros)} _____ mieste.

This document has been legalized by the Embassy {Consulate (Consulate General, Vice-Consulate, Consular Agency)} of the Republic of Lithuania in _____.

Registracijos Nr.

Registration No.

_____, the _____ day of _____ 19.
(miestas)

Valstybių, kurių teritorijoje galioja 1961 m. Hagos konvencija dėl užsienio valstybėse išduotų dokumentų legalizavimo panaikinimo, sąrašas

Andora,
Antigva ir Barbuda,
Argentina,
Armėnija,
Australija,
Austrija,
Bahamos,
Barbadosas,
Baltarusija,
Belgija,
Belizas,
Bosnija ir Hercegovina,
Botsvana,
Brunėjus,
Fidžis,
Graikija,
Ispanija,
Italija,
Izraelis,
Japonija,
Jungtinė Didžiosios Britanijos
ir Šiaurės Airijos Karalystė,
Jungtinės Amerikos Valstijos,
Kipras,
Kroatija,
Latvija,
Lesotas,
Liberija,

Lichtenšteinas,
Liuksemburgas,
Makedonija,
Malavis,
Malta,
Maršalo Salos,
Mauricijus,
Meksika,
Nyderlandai,
Norvegija,
Panama,
Pietų Afrika,
Portugalija,
Prancūzija,
Rusija,
Salvadoras,
San Marinas,
Seišeliai,
Sent Kristoferis ir Nevis,
Slovėnija,
Surinamas,
Suomija,
Svazilandas,
Šveicarija,
Tonga,
Turkija,
Vengrija,
Vokietija.

Pažymos pavyzdys

Pažyma bus kvadrato formos, kurio kraštinės ilgis ne mažesnis kaip 9 centimetrai

APOSTILLE (Convention de La Haye du 5 octobre 1961)	
1. Valstybė:	
Country:	
Šį dokumentą,	
this public document	
2. kurį pasirašė	
has been signed by	
3. pagal pareigas.....	
acting in the capacity of	
4. užantspauduotą.....	antspaudu,
bears the seal/stamp of	
PATVIRTINO Certified	
5. (viet. pav.)	6. (data).....
at	the
7. (kas)	
by	
8. Nr.....	10. Parašas:
No	Signature:
9. Antspaudas	
Seal/Stamp	